

**A KÖNYVTÁRAK TÁRSADALMI
SZEREPVÁLLALÁSÁNAK
LEHETŐSÉGEI, VAS MEGYEI
TAPASZTALATOK TÜKRÉBEN**

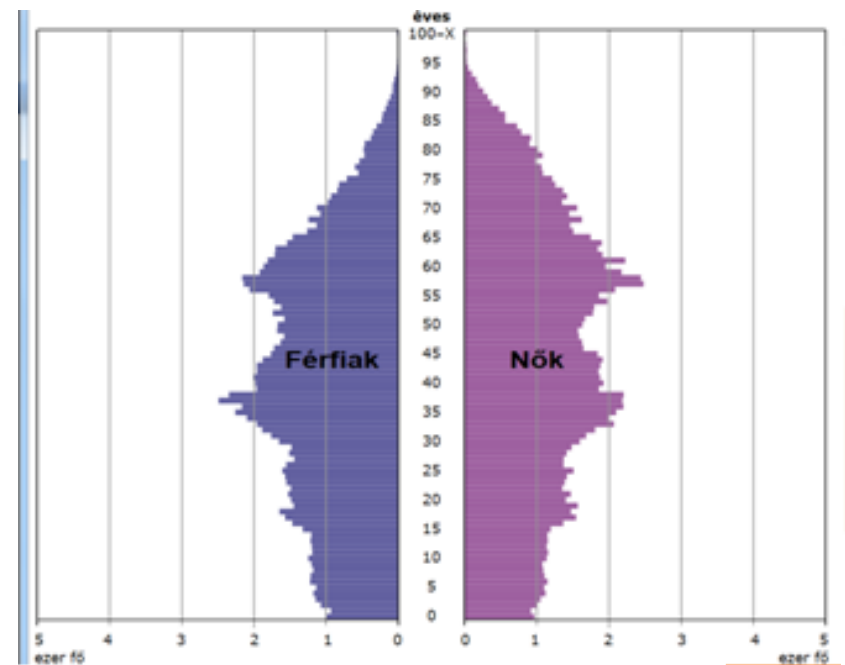
**KSZR Műhelynap
Budapest, 2014. február 10.**

TELEPÜLÉSFÖLDRAJZI MEGHATÁROZOTTSÁG

Népességváltozás

Korfa

KÖNYVTÁRSZERVEZÉSI VÁLASZOK

- 1960-as évek, letéti ellátás, városi könyvtári közreműködés
- 2005-2012: mozgókönyvtári ellátás kistérségek szerint
- 2013: VKSZR – 10 helyett 7 ellátási körzet
- **Hiány: könyvtárbusz**

KÖZKÖNYVTÁRI HÁLÓZAT – 259 970 LAKOSRA

Száma	Könyvtártípus	Ellátandó lakos	Átlagos potenciális használó
1	Megyei-városi	79 348	Ua.
13	Városi	89 765	6 905
7	Községi ny. j.	11 301	1 614
194	KSZR tagkönyvtár	79 413	409
2	Nincs telepített könyvtár	143	71

FALUVEZETŐK VÉLEMÉNYE – MIÉRT IS RAGASZKODNAK?

- Könyvtárbusz
- írta P. Toldi Márta, Dátum 2012.04.05. 8:11
- Címkék: berzsényi daniel könyvtár, könyvtárbusz, tiop
-
- A TIOP – 1.2.3-11/1 kódszámú „Tudásdepó Expressz” pályázat lehetőséget adna Vas megyében egy új szolgáltatás elindítására. A külföldön jól bevált könyvtárbusz a mi térségünkben is minőségi változást hozna a községi könyvtári ellátásban. Szakmai meggyőződésünk azonban nem esik egybe a pénzügyi lehetőségekkel és az önkormányzatok szándékával. A megyei könyvtár 2012. márciusában kérdőívvel kereste meg a településeket arról érdeklődve, hogy igénybe vennék-e, és milyen finanszírozási feltételek mellett egy leendő könyvtárbusz szolgáltatásait. A megszólított több mint 200 önkormányzathól 38 válaszolt. Köszönjük valamennyiük véleménynyilvánítását, különösen azokét, akik nem elutasítóan, hanem a lehetőséget értékként mérlegelve azt választák, **hogy igényelnék az új szolgáltatást, ha az a jelenlegi telepített községi könyvtár szolgáltatásit egészítené ki, és a busz fenntartási/üzemeltetési költségeit az állam 100%-ban biztosítaná a megyei könyvtár költségvetésében.** Megértjük a községek ragaszkodását helyben felkereshető könyvtáraikhoz, miután a legtöbb közösségben a közszolgáltatás egyetlen településükön maradt megjelenítői, ugyanakkor várakozással tekintenek a kínálat újdonságokkal való szélesítésére. Partnerséget kinyilvánító települések: Balogunyom, Bejczyertyános, Borgáta, Bó, Csönge, Dozmat, Kisrákos, Kisunyom, Nagysimonyi, Nyóger, Pankasz, Sítke, Simaság, Sótöny, Torony, Tokorcs, Vasalja, Viszák, Zsédény
-
- 412 Látogatás, 0 Megjegyzések
-

„KÖNYVTÁROSI” SZEREPKÉSZLET

- A gyűjtemény és az információs pont akkor is várja a betérőt, ha nincs program.
- Meghallgat, vigyáz az unokára, korrepetál, játszik vele.
- Rá lehet bízni a helytörténeti gyűjtemény, a vendégház kulcsát.
- Nyitva tartási időn kívül is kereshető.
- Az orvosi rendelőt magazinokkal, képeslapokkal gazdagítja.
- Partnerei révén megszerzi a nehezen fellelhető irodalmat, szöveggönyt, kottát, DVD-t.
- A falu ünnepeire forgatókönyvet is varázsol.
- Hímzésmintát, barkácskönyvet kerít a szakkörök számára.
- Partnerséget közvetít a civil szervezetek pályázataihoz, évfordulóikhoz forrásjegyzéket kér, adatbázist mutat.
- Házi kölcsönzéssel jó szót is visz.

2013-AS PRIORITÁSOK - DOKUMENTUMSZOLGÁLTATÁS

○ Hangsúlyok

1. kiegyenlített újdonságkínálat,
2. érdektelen állományrészek selejtezése,
3. egyedi igények kielégítése dokumentumküldéssel

○ Tényadatok

1. KSZR állomány gyarapodása: 34 616 egység (70 470 e Ft) – 2012:9 606
2. Újság- és folyóirat előfizetés:1 267 példány (85 cím) 6 252 e Ft
3. Selejtezés: 50 könyvtárban
4. Könyvtárközi kölcsönzés:
5 898

Ebből városi
könyvtárakból: 1526

INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS

○ Hangsúlyok:

1. lelőhely-tájékoztató
2. megyei helyismereti irodalom számbavétele, szolgáltatása
3. VKSZR aktualitások, információk, megvalósult tervek

○ Tények

Berzsenyi Dániel Könyvtár HELYISMERETI ADATBÁZIS

Az az **BELLEPO** felhasználók a Vas megye iróadalma bibliográfiája és repertóriuma 1965-től adatbázissal készített elektronikus katalógus használatát. Ez a keresés után azonnal megadja az adott kiadvány címeit, szerzőit, kiadóját, megjelenési idejét, stb. A kiadványok címei, szerzői, kiadói, megjelenési idejei, stb. a keresési feltételek szerinti szűréssel megismerhetők.

A bibliográfia rendszerét változása a 2005-ben megjelent új kiadások új megjelent. A továbbiakban a digitális iróadalom világon vezető (VMI) online katalógusok között.

A kiadványok címei, szerzői, kiadói, megjelenési idejei, stb. a keresési feltételek szerinti szűréssel megismerhetők.

Berzsenyi Dániel Könyvtár OPAC mobilra optimalizált alkalmazása

Összesen ötszázötven órával, partnerrel és könyvtárak tízével felhasználókat a TÁMOOP 1.2.4 A-11.1-2012-0045 sz. projekt keretében megvalósított fejlesztések köszönhetően elektronikus katalógusunk okos telefonokra is elérhetővé válik. Felhívás a Mobilis névű alkalmazás telepítésére az internetről és az alkalmazás az az látható QR kód beolvasásával.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.systema.DKI&hl=hu>

A mobil alkalmazás lehetővé teszi bármely számítógépes vagy okos telefonon való elérését, továbbá az ISBN alapú keresést. A könyvtár nyitva tartási információját egy másik alkalmazás is elérhetővé teszi.

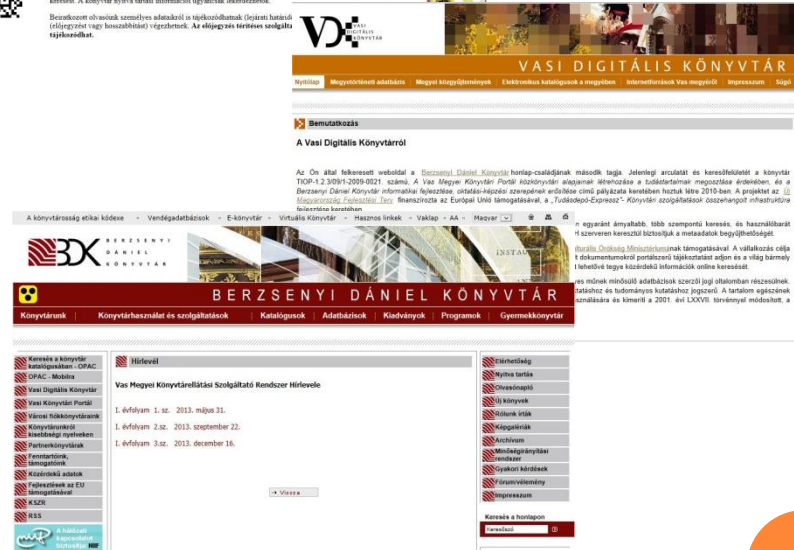
Berzsenyi Dániel Könyvtár mobilra optimalizált alkalmazása. Az okos telefonokra is elérhetővé válik.

Itt lehet elérni azokat az adatokat, amelyek a könyvtárak által nyújtott elektronikus katalógusok. Ezeket az adatokat a keresési feltételek szerinti szűréssel megismerhetők.

A kiadványok címei, szerzői, kiadói, megjelenési idejei, stb. a keresési feltételek szerinti szűréssel megismerhetők.

A kiadványok címei, szerzői, kiadói, megjelenési idejei, stb. a keresési feltételek szerinti szűréssel megismerhetők.

HUMÁN ERŐFORRÁS FEJLESZTÉS

Közszégi Könyvtárosok

Napja: Celldömölk, Kőrmend, Sárvár,
Szombathely

Alapfokú tanfolyam

19. VAS MEGYEI KÖNYVTÁRI NAP

A közvetlenebb megyei könyvtári kapcsolat hozadéka: több községi könyvtáros

TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS – 10 KÖZSÉG

- Óriási egyenetlenség!
- Jól ellátott: Körmend, Órség, Szentgotthárd
- Részben ellátott, a községek igényessége szerint: Kőszeg, Sárvár, Vasvár, Szombathely ellátási körzete
- Kemenesalja: a leghátrányosabb térség

KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK – KÖZEL 600 ESEMÉNY / 10 490 RÉSZTVEVŐ

Új kezdeményezések

- Olvasás- és könyvtár népszerűsítés – kisrendezvények
- Ismeretterjesztés (fókuszban - életmód, korszerű táplálkozás)
- Helytörténet, hagyományápolás
- Kortárs irodalom/városközpontban
- „Jutalom” – zenés irodalmi műsor, bábelőadás

Szolgáltatás-fenntartás a körzetek hagyományai szerint

- „Meseláda” – Szombathely
- MOMO – Sárvár
- Térségi olvasótáborok - Körmend, Szentgotthárd
- Digitális írástudás fejlesztés – **megvalósult 25 tanfolyam / 153 résztvevő**

KÖZSÉGI KÖNYVTÁROSOK, POLGÁRMESTEREK BEVONÁSA

- **Igényfelmérés - Elégedettségvizsgálat**
- **Teljesítményalapú megbízási díj (harmadnyi kolléga)**

Feltételek: nyitva tartás pontos betartása
igényes dokumentum- és információ-
szolgáltatás
képzéseken való részvétel
kezdeményezés-igényjelzés
közönségszervezés

VÉLEMÉNYEK AZ ELSŐ VKSZR ÉVRŐL

Pozitív

- „Örülök, hogy több dokumentum kerül a könyvtárba, s a jövőben jobban szeretnék kihasználni a KSZR által nyújtotta lehetőségeket előadások, foglalkozások terén.”
- „Számomra, és olvasóim számára is nagyon örvendetes a helyben olvasható folyóiratok megjelenése.”
- A könyvtárközi kölcsönzés során kapott gyors segítséggel újabb olvasókat sikerült szereznem könyvtáramnak.”
- „Egyre több idősebb lakó látogat el a könyvtárba, ki kertészeti irodalomért, ki pedig szórakoztató olvasmányért.”
- „Nagy öröm volt számomra, hogy átvehettem a könyvtárnak ajándékozott számítógépet, hisz a régi már nem működött.”
- „A november 25-i Községi Könyvtárosok Napja képzés nagyon tetszett, új információkhoz jutottam...”

IS - IS

- „Még kisebb zavarokat tapasztaltam kommunikáció terén. A többszöri találkozók, személyes beszélgetések, tapasztalatcserék azonban ezeket kiküszöbölik.”
- „Alapvetően jól működött a rendszer. A folyóirat-ellátottság színvonala javult. A könyvtárközi kölcsönzések szinte maximálisan teljesültek. Az új könyvekhez lehetőség szerint hamarabb szeretnék hozzájutni.”
- „Bár év végén érkeztek a társasjátékok, de a gyerekek 2014 elején már örömmel vették ezeket birtokba.”

JÓ GYAKORLAT – SAJÁT ÉLMÉNYŰ MEGOSZTÁS – VASI KÖNYVTÁRI PORTÁL

○ Az első fecske: Vasvár körzete

„A kellemetlen időjárás ellenére számos érdeklődő látogatta meg könyvtárunkat 2013. június 2-ai Gyermeknap mulatságunkon, mely ebben az évben hármas összefogás eredményeként – helyi önkormányzat, Összefogás Andrásfáért Egyesület, Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer – valósult meg.”

○ A legaktívabb ellátási körzet: Sárvár – 5 bejegyzés

„Bögöt község számára fontos szempont a közösségformálás, a szabadidő hasznos eltöltése, a programok színvonalas biztosítása. Ennek adott helyet Bögötön a Művelődési Ház és Könyvtár 2013. június 22-én délután a Berzsényi Dániel Könyvtár támogatásával. (Ezúttal is szeretnénk nekik ezt megköszönni.) „

„2013. november 8-án, pénteken női estét tartottunk a hosszúperesztegi művelődési házban. A Vas Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer jóvoltából Lovász Adrienn jógaoktatót, életmód tanácsadót köszönthettük körünkben, akit Bódi Piroska, sárvári könyvtárigazgató kísért el a programra.”

AMIT KÖSZÖNNI SZERETNÉNK

- Hogy a mozgókönyvtári normatíva helyett életbe lépett a kistélepülési könyvtári ellátás kiegészítő támogatása (Vas megyében: 132 millió Ft volt).
- Hogy a megyei könyvtár felelősségével szakmai irányítás alá került a forrás szolgáltatásokra történő felhasználása.
- Hogy az egységes megyei rendszer nem kényszerült elnyelni a ellátási hagyomány értékeit, megőrizhette a városi könyvtárak kulturális szolgáltatás-közvetítő szerepét, kapcsolati tőkéjét.
- A kiszabott feladatokhoz nem illeszkedő személyzeti erőforrás hiátusait az együttműködő könyvtárak munkatársainak többletmunkája pótolta.
- A forrásvesztésként megélt változás az igénybe vett szolgáltatások révén értéként kerül be a faluvezetés vélekedésébe.
- **A szolgáltatások munkaügyi, pénz- és számviteli lebonyolítását a megyei könyvtár gazdasági szakembereinek. (közel 2000 könyvelési tétellel több!)**

Köszönjük a figyelmet!

- VKSZR – Berzsenyi Dániel Könyvtár

